

T Á J É K O Z T A T Ó

a fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság pedagógus és nem pedagógus ülnökeinek jelöléséről és választásáról

Magyarország Alaptörvénye Bíróság fejezetének 27. cikk (2) bekezdése értelmében törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák (bírósági ülnökök) is részt vesznek az ítélezésben. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 216. § (1) bekezdése alapján a bírósági ülnökök megbízatása 4 évre szól, azonban a soron kívüli ülnökválasztás eredményeképpen megválasztott ülnökök megbízatása a következő soros ülnökválasztás alkalmával lejár.

A Bjt. 217.§ (4) bekezdése értelmében, ha a megválasztott ülnökök száma nem éri el az OBH elnöke által megállapított létszámot, az OBH elnöke kezdeményezheti a köztársasági elnöknel a soron kívüli ülnökválasztás kiírását. Ezen okból az **Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke a 97.SZ/2024. (XII. 04.) OBHE határozatában** megállapította a megválasztandó ülnökök számát, míg **Magyarország köztársasági elnöke 308/2024. (XII. 12.) KE határozatával** a Bjt. 216. § (2) bekezdése alapján a soron kívüli választást **2025. január 2. és 2025. március 31. napja közé eső időtartamra tűzte ki.**

A Bjt. rendelkezik az ülnökjelölés és választás szabályairól. Az ülnök jogairól és kötelezettségeiről szóló, az Országos Bírósági Hivatal által kiadott tájékoztatót az **1. számú melléklet** tartalmazza.

Ki választható meg a fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság bírósági ülnökének?

Általános előírások:

A Bjt. 212. § (1) bekezdése szerint ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem, valamint a 70. életévét még nem töltötte be.

Az ülnök megbízatásának időtartama alatt nem lehet tagja pártnak és politikai tevékenységet sem folytathat (Bjt. 212. § (3) bekezdés). Az országgyűlési képviselői megbízatás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. *Nem minősül politikai tevékenységnek a munkavállalói - szakmai, érdekvédelmi - szervezetben való részvétel.*

A bírósági vezetők hozzátartozója a bírósági vezető által vezetett bíróságon vagy bírósági szervezeti egységben ülnökként nem működhet.

Az ülnök köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel.

Speciális előírások:

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 680. § (5) bekezdése szerint a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban ülnökként kizárólag

- a) **pedagógus,**
- b) **pszichológus,** vagy

c) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében az ellátottak gyógyítását, ápolását, foglalkoztatását, fejlesztését, ellátását, nevelését, gondozását vagy szociális segítségét, a gyermek sorsának rendezését közvetlenül szolgáló, **egyetemi** vagy **főiskolai végzettséghez kötött munkakörben dolgozó** vagy **korábban dolgozó személy** vehet részt.

Az ülnök jelölése

- A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság pedagógus végzettségű ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tanzestületei jelölik a **2. számú melléklet** szerinti nyomtatvány kitöltésével és a jelöltnek történő átadásával.

Pedagógus ülnökre akkor is lehet érvényes jelölést tenni, ha a megválasztandó ülnök a jelölés időpontjában nem áll köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban a jelölő intézménnyel. **Más intézménynél dolgozó, más munkaterületen foglalkoztatott vagy nyugdíjban lévő személyek is jelölhetőek.** (Természetesen a pedagógus végzettség ezekben az esetekben is feltétel)

- A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság nem pedagógus végzettségű ülnökeit az egyesületek – kivéve pártokat –, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviselői szervezetek, valamint őket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik szintén a **2. számú melléklet** szerinti nyomtatvány kitöltésével és a jelöltnek történő átadásával.

Egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké (Bjt. 214. § (5) bekezdése).

Az ülnök választása

Az OBH elnökének döntése értelmében Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése **2025. 03. 31. napjáig** a Győri Törvényszékre **3 fő** Be. 680. § (5) bekezdés szerinti (pedagógus, pszichológus és más meghatározott végzettséggel rendelkező) ülnököt választhat soron kívül.

Tudnivalók a jelölés bejelentéséről

A jelölést - a szükséges alább felsorolt iratokkal együtt - a jelöltnek kell benyújtania Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Jogi és Önkormányzati Osztályához (Győr, Városház tér 1. I. emelet 114. szoba) személyesen 2025. február 28-án (péntek) 13:00 óráig, vagy levélben ugyanerre a címre postára adva úgy, hogy a küldemény legkésőbb 2025. február 28-án beérkezzen.

Hiánypótlásra nincs lehetőség, a kötelező mellékletek és az egyéb szükséges dokumentumok hiányában benyújtott, a határidőn túl érkezett, valamint a többes jelölés érvénytelen!

A bírósági ülnök jelöléséhez a következő nyomtatványok kitöltése és együttes benyújtása szükséges:

1. **Bírósági ülnökké jelölés - *jelölő szervezet tölti ki* (2. sz. melléklet)**
2. **Nyilatkozat bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról - *jelölt tölti ki* (3. sz. melléklet)**

3. **Ülnökjelölt részére kiállított speciális hatósági erkölcsi bizonyítvány, annak igazolására, hogy a jelölt büntetlen előéletű és nem áll a közügyektől eltiltás hatálya alatt (a jelöléshez ezen speciális feltételeket igazoló erkölcsi bizonyítványt kell igényelni) - *jelölt szerzi be***
4. **A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság ülnökjelöltjének igazolnia kell a megválasztásához szükséges, törvény által előírt adatokat és tényeket (felsőfokú végzettséget igazoló dokumentum másolata; munkáltatói igazolás).**

(Ülnöknek csak az választható meg, aki hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja büntetlen előéletét, valamint azt, hogy nem áll a közügyektől eltiltás hatálya alatt. Az erkölcsi bizonyítvány igényléséhez szükséges űrlap igényelhető a postahivatalokban és személyesen a kormányablakokban, valamint az igénylés elektronikus úton is intézhető.

A hatósági erkölcsi bizonyítvány kiállítása iránti eljárás - évente négy alkalommal - illetékmentes. Az ülnökjelölt lakcíme - vagy elektronikus tárhelyére - beérkezett erkölcsi bizonyítványt csatolni kell az ülnökké jelölés elfogadásáról kitöltött nyilatkozathoz!

A hatósági erkölcsi bizonyítvány 90 napig érvényes, így figyelemmel kell lenni arra, hogy a benyújtott hatósági bizonyítványnak a bírósági ülnökök megválasztásáról határozó közgyűlés időpontjáig (de legkésőbb 2025. március 28-ig) érvényesnek kell lennie!)

A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság ülnökének – fentiekén túl - csak az választható meg, aki igazolja a megválasztásához szükséges adatokat és tényeket (pedagógus, pszichológus vagy a Be. 680.§ (5) bek. c.) pontja szerinti felsőfokú végzettséget igazoló dokumentum másolata, illetve munkáltatói igazolás arra vonatkozóan, hogy a jelölt a törvény által előírt foglalkoztatást végez vagy korábban végzett) a Bjt. 214. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően.

Nyomtatványok beszerzése

Az ülnök jelöléshez és a jelölés elfogadásához szükséges nyomtatványok, valamint az ülnök jogait és kötelezettségeit tartalmazó részletes tájékoztató beszerezhető **Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Győr, Városház tér 1. I. emelet 114. irodában, továbbá elérhető a www.gyor.hu honlapon.** Az ülnökjelöléssel és ülnökválasztással kapcsolatosan információ dr. Nagy Patrik ügyintézőtől kérhető a (96) 500-120-as telefonszámon.

Az ülnökválasztással kapcsolatos személyes adatok kezeléséről szóló tájékoztató **(4. sz. melléklet)** beszerezhető személyesen az ügyintézőtől, valamint letölthető a www.gyor.hu/varoshaza/adatvedelem/adatvedelmi-tajekoztatok/ webhelyről.